

[Lysholt Hansen.]

opstået ved obligationsrationeringen, er jo først afviklet hen i marts måned. Af den tale, nationalbankdirektøren i juni måned holdt for sparekassefolkene, fremgik det klart, at betingelsen for bankens lempelse af pengepolitikken var, at regeringen fastholdt den finanspolitiske stramning. Men som det fremgår af finansministerens tale, er det gået sådan med det budgetterede kasseoverskud på 450 mill. kr. for indeværende finansår, at det i stedet er blevet til et kasseunderskud af tilsvarende størrelse. Jeg spørger: hvad har Nationalbankens reaktion været på dette forhold? På den nye finanslov er der budgetteret med et kasseoverskud på godt 180 mill. kr., og det vil sige, at vi må regne med i det kommende år at skulle få en finanspolitisk stramning på godt 600 mill. kr. Er denne stramning det, regeringen har måttet garantere Nationalbanken for at få den til at fortsætte sine støtteopkøb?

Efter at Hoffmeyers tillid til Poul Møllers kurs — for nu at citere Jyllands-Postens leder — i indeværende år bliver svigtet, har Nationalbanken så erklæret sig villig til at gøre endnu et forsøg på at redde regeringens ansigt på pengepolitikens område? Jeg beder finansministeren give os en grundig orientering om regeringens syn på udviklingen på obligationsmarkedet og det, det er nødvendigt at foretage i den anledning. Man spørger sig selv: hvorfor svigter de normale købere på obligationsmarkedet? Er det manglende tillid til regeringens økonomiske politik? Ja, jeg vil tro det. For det er jo en helt fantastisk ordening, pengeinstitutterne har opnået med hensyn til den indbetaling på 1 milliard kr., de skal foretage til Nationalbanken. Pengeinstitutterne skal have deres indlån forrentet med 7 pct. det første år, stigende med $\frac{1}{4}$ pct. pr. år til 8 pct. det femte år, altså langt over den gældende diskontosats og langt over den rente, pengeinstitutterne selv yder til deres indskydere for indskud på længste opsigelse. Den gennemsnitlige forrentning af pengeinstitutternes indlån i Nationalbanken bliver 7,66 pct., hvortil kommer det, der nærmest ligner Ebberød Bank — jeg kan ikke se, det er andet — nemlig at pengeinstitutterne i Nationalbanken kan låne op til 85 pct. af indskuddene og til en rente, der er $\frac{1}{2}$ pct. lavere end den rente, Nationalbanken selv

yder på indlånene. Så meget skal der altså til for at få pengeinstitutterne til at gå frivilligt med til at tilbagebetale den likviditet, man har opnået ved Nationalbankens støtteopkøb. Det er ikke mærkeligt, at tilliden til de nuværende kurser og den nuværende diskontos holdbarhed er lig nul.

For mig at se er det kun et spørgsmål om kort tid, før det konstateres, at regeringens fornemste resultat, som det skrives i Jyllands-Posten, kun er en luftspejling, så vi stilles over for nye indgreb i økonomien. Efter de sidste handelsbalancetals offentliggørelse den 4. december må det nemlig nu ligge klart, at devalueringsfordelen er opspist, så den forbedring af handelsbalancen, der også er hovedgrundlaget for vor betalingsbalances stilling, ikke kan forventes at vise en yderligere gunstig udvikling. Vi er kommet dertil, at handelsbalanceunderskuddet i de første 10 måneder af 1968 nu med 3.840 mill. kr. er nået op på samme højde som i de tilsvarende måneder i 1967, og det er ikke mindst ubehageligt at konstatere, at merindførslen i oktober måned i år er $3\frac{1}{2}$ gang så stor som i tilsvarende måned sidste år, nemlig 217 mill. kr. mod 62 mill. kr.

Regeringens håb om, at ikke mindst industrieksporten skulle blive så stor i forhold til vor import, at det skulle give sig udslag på betalingsbalancen, er altså også slået fejl. Dette er så meget mere beklageligt, som regeringens politik har ført til, at betydelige produktionskræfter er blevet holdt ude af arbejdsmarkedet i det forløbne år. Resultatet er blevet, at vi efter OECDs statistik er det land, der i år har haft den laveste stigning i bruttonationalproduktet, nemlig 2 pct., hvor til sammenligning Finland ligger næstlavest med en stigning på $2\frac{1}{2}$ pct. Canada, England, Østrig, Schweiz og Norge har en stigning på $3\frac{1}{2}$ pct., Frankrig, Belgien og Sverige 4 pct. og Vesttyskland og Holland $5\frac{1}{2}$ pct. I gennemsnit er der for hele Vesteuropa en stigning i bruttonationalproduktet på $4\frac{1}{2}$ pct., men her i Danmark kun 2 pct. Kan regeringen på denne baggrund fastholde sin påstand om, at sikringen af beskæftigelsen for den er noget helt afgørende? Hvis den gør det, har den i hvert fald røgtet sin opgave uhyre slet, når den ikke har kunnet klare den produktionsstigning, som alle andre regeringer har formået